Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător Alina Balan)
**Dosarul nr.3a-135/25** (nr.2-24140547-03-3a-20082025)

**CURTEA DE APEL NORD**
**Colegiul Civil și de contencios administrativ**

**D E C I Z I E**

30 octombrie 2025 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător: Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Svetlana Ghercavii
Grefier Radmila Roșca

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central, din 08 mai 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul com.Pohrebeni, r-nul Orhei, persoana terță Burduniuc Maria, privind anularea actului administrativ,

**C O N S T A T Ă :**

**Pretențiile reclamantului:**

La 10 decembrie 2024, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Primarul comunei Pohrebeni, persoana terță Burduniuc Maria, solicitând anularea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că, prin Dispoziția Primarului comunei Pohrebeni nr.89p din 12.09.2024 „Cu privire la angajarea prin cumul", a fost angajată dna Burduniuc Maria, prin cumul în funcția de bibliotecar-principal la Biblioteca sătească Șercani pe 0,75 unități, pe perioadă determinată, începând cu 12.09.2024 până la numirea învingătorului concursului pentru ocuparea funcției vacante de bibliotecar-principal, atribuindu-i-se treapta de salarizare I, clasa de salarizare-45, coeficientul de salarizare - 2,51 (codul funcției F6048). Cuantumul salariului de bază constituie - 3960 lei. La 16.09.2024, dispoziția Primarului com.Pohrebeni nr.89p din 12.09.2024, a fost publicată în Registrul de stat al actelor locale.

Astfel, la 11.10.2024, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat examinând legalitatea dispoziției menționate, a considerat-o ca fiind ilegală, din care considerente a contestat adoptarea acestui act administrativ prin Notificarea nr.1304/$OT_8$-1030.

Susține reclamantul că, actul administrativ prenotat emis de autoritatea publică pârâtă este considerat ca unul ilegal, deoarece, la adoptarea acestuia, Primarul

com.Pohrebeni nu a ținut cont de prevederile art.137 alin.(1) din Codul administrativ, art.17 alin.(2) lit.d), art.23 alin.(4) și alin.(5) al Legii cu privire la biblioteci nr.160/2017 și pct.6 din Regulamentul privind angajarea prin concurs a personalului din bibliotecile publice, precum și criteriile minime de selectare a personalului din biblioteci, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.748/2019.

Solicită reclamantul anularea dispoziției Primarului nr.89p din 12.09.2024 „Cu privire la angajarea prin cumul".

**Poziția instanței de fond:**

Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central, din 08 mai 2025, s-a respins ca neîntemeiată acțiunile depuse de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

**Solicitarea apelantului:**

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, la 28 mai 2025 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a contestat-o cu apel (nemotivat), solicitând casarea hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central, din 08.05.2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Ulterior, la 30.07.2025, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus cerere apel motivată.

**Termenul de declarare a apelului:**

Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ, *hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.*

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, *apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.*

Conform art.111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, *termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.*

Din materialele cauzei urmează că hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 08.05.2025 (f.d.32), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data 28.05.2025 (f.d.37), ulterior la 23.07.2025 instanța de fond a expediat hotărârea motivată în adresa părților prin scrisoare cu aviz și prin intermediul poștei electronice (f.d.47), care a fost recepționată de Primăria com.Pohrebeni la aceeași dată – 23.07.2025, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică anexat la dosar (f.d.47/1), iar la 30.07.2025 Primarul com.Pohrebeni a depus apel motivat (f.d.49).

Astfel, instanța de apel conchide că apelul nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

**Argumentele părților:**

În motivarea cererii de apel, apelantul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării; totodată reiterând argumentele cererii de chemare în judecată.

**Comunicarea actelor:**

La 16.09.2025, Colegiul civil a notificat intimatul și persoana terță despre depunerea apelului, oferindu-le un termen până la 16.10.2025, pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.60).

*Intimatul Primarul com.Pohrebeni, r-nul Orhei* și *persoana terță Burduniuc Maria,* nu au făcut uz de drepturile sale procedurale și nu au prezentat referință în termenul stabilit.

**Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:**

*Reprezentantul apelantului Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat*, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat, solicitând admiterea acestuia, casarea soluției instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată; totodată reiterând argumentele cererii de apel.

*Intimatul Primarul com.Pohrebeni, r-nul Orhei* și *persoana terță Burduniuc Maria* fiind legal citați (f.d.61-63), la ședința instanței de apel nu s-au prezentat, din motive necunoscute instanței de judecată.

În temeiul art.239 alin.(2) din Codul administrativ, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în absența intimaților legal citați.

**Aprecierea instanței de apel:**

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a casa hotărârea primei instanțe din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.195 Codul administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*

Potrivit art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, *examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: c) casează integral hotărârea primei instanței şi emite o nouă decizie.*

Din materialele cauzei se constată că, la 10 decembrie 2024, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Primarul comunei Pohrebeni, persoana terță Burduniuc Maria, solicitând anularea dispoziției Primarului nr.89p din 12.09.2024 „Cu privire la angajarea prin cumul”, (f.d.2).

Judecând cauza în fond, prima instanță, prin hotărârea din 08.05.2025, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, (f.d.32).

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, în termen legal, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central, din 08 mai 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată, (f.d.37, 49).

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de partea apelantă și materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ constată că instanța de fond a judecat formal cauza, nu a cercetat pe deplin starea de fapt a speței, motiv din care hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, din considerente ce succed:

La capitolul dat instanța de apel învederează că, prin prisma caracterului devolutiv al cererii de chemare în judecată și respectând principiile dreptului administrativ și dreptului procesual civil, instanței de fond îi revenea o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet, în fapt și în drept. În acest sens, instanța de fond trebuia să determine obiectele materiale ale acțiunii, temeiurile apariției litigiului, să stabilească obiectul probațiunii și reieșind din acestea să identifice cadrul legal pertinent și aplicabil speței.

Primordial, Colegiul judiciar reliefă, că spre deosebire de procedura contencioasă, în procedura contenciosului administrativ, judecătorul are un rolul activ/diriguitor, acesta nu se substituie voinței părților, fiind însă obligat să descopere adevărul și să dea părților ajutor activ în apărarea drepturilor și intereselor lor legitime, or, judecătorul trebuie să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, motiv din care nu poate fi ținut doar în aria de disponibilitate a părților.

Articolul 194 alin.(1) Cod administrativ stabilește că, *în procedura în prima instanță, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt şi de drept*.

În conformitate cu prevederile art.219 Cod administrativ, *instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participant.*

*Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale*

*litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces*.

Prescripția art.5 Cod administrativ, *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea*.

Articolul 7 din Codul administrativ prevede că, *autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public*.

Iar, art.8 al Codului administrativ relevă că, *regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice*.

Potrivit art.10 al.(1) Cod administrativ, *actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*.

Art.11 al.(1) Cod administrativ relevă că, *actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel*.

În corespundere cu prevederile art.22 alin.(1) din Codul administrativ, *autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor*.

Potrivit art.39 alin.(2) din Codul administrativ, *orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*.

Conform art.189 alin.(1) și (3) Cod administrativ, *(1) orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. (3) În cazurile prevăzute de lege, precum şi în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată şi de autoritatea publică*.

Astfel, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).*

În speță, Colegiul civil reține că, *obiectul material al prezentei acțiuni civile îl constituie verificarea legalității dispoziției Primarului nr.89p din 12.09.2024 „Cu privire la angajarea prin cumul”.*

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că în temeiul art.61 alin.(1)-(4) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.

Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora. Controlul administrativ include controlul legalității și controlul oportunității activității autorităților administrației publice locale. Controlul administrativ se efectuează din oficiu sau la cerere.

Articolul 62 alin. (1) și (2) al aceleiași Legi statuează că, *controlul administrativ se întemeiază pe următoarele principii: a) exercitarea acestuia numai potrivit procedurilor și în cazurile prevăzute de legislația în vigoare; b) respectarea proporționalității între amploarea intervenției autorității de control și importanța intereselor pe care le protejează; c) neadmiterea limitării dreptului autorității administrației publice locale de a administra în mod autonom, în condițiile legii, afacerile ce țin de propria competență.*

Controlul administrativ vizează, în principal, legalitatea activității autorităților administrației publice locale.

În accepțiunea art.63 alin. (1) al Legii nominalizate, *de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.*

Dispozițiile art.64 alin.(1) lit.d) al Legii sus-indicate, prevăd că *controlului obligatoriu sânt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: d) actele de angajare şi cele de încetare a raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale.*

Aderent, alin.($1^1$) al aceluiași articol relevă că, *actele menționate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.*

În corespundere cu art.68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, *(1) în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale*

*este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administrației publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administrației publice locale sau de persoana vătămată. (3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. (4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de judecată în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.*

La caz, instanța de apel a constatat că, 12 septembrie 2024 Primarul satului Pohrebeni a emis dispoziția nr.89p din 12.09.2024 „cu privire la angajare prin cumul", prin care s-a dispus:

1. se angajează dna Burduniuc Maria, prin cumul, în funcția de bibliotecar-principal la Biblioteca sătească Şercani pe 0,75 unități, pe perioadă determinată, începând cu data de 12.09.2024 până la numirea învingătorului concursului pentru ocuparea funcției vacante de bibliotecar-principal şi i se atribuie treapta de salarizare I, clasa de salarizare - 45, coeficientul de salarizare - 2,51 (codul funcției F6048). Cuantumul salariului de bază constituie – 3 960 lei;

2. prezenta dispoziție intră în vigoare de la data emiterii, se aduce la cunoștință persoanei vizate, poate fi contestată prin cerere prealabilă adresată primarului comunei Pohrebeni, cu sediul în s.Pohrebeni, în termen de 30 zile de la comunicare şi se include în Registrul de stat al actelor locale;

3. Controlul prezentei dispoziții și-l asumă, (f.d.5).

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul a menționat că, dispoziția Primarului sat.Pohrebeni nr.89p din 12.09.2024 „cu privire la angajare prin cumul", a fost publicată în Registrul de Stat al actelor locale la data de 16.09.2024.

Urmare a controlului obligatoriu de legalitate conform prerogativelor art.64 al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, la 11.10.2024 Oficiul Teritorial Othei al Cancelariei de Stat a înaintat Primarului satului Pohrebeni, r-nul Orhei, notificarea nr.1304/$OT_8$-1030, prin care a solicitat abrogarea dispoziției nr.89p din 12.09.2024 „cu privire la angajare prin cumul", ca fiind ilegal (f.d.4).

Drept motiv al ilegalității actului administrativ contestat, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat invocă faptul că dispoziția a fost adoptată cu încălcarea prevederilor art.17 alin.(2) lit.d), art.23 alin.(4) și (5) din Legea cu privire la biblioteci nr.160/2017, pct.6 din Regulamentul privind angajarea prin concurs a personalului din bibliotecile publice, precum şi criteriile minime de selectare a personalului din

biblioteci, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii şi Cercetării nr. 748/2019.

Astfel, nefiind întreprinse careva măsuri în urma notificării privind legalitatea actului administrativ, la data de 10.12.2024 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu prezenta acțiune în ordinea contenciosului administrativ, solicitând anularea dispoziția Primarului sat.Pohrebeni nr.89p din 12.09.2024 „cu privire la angajare prin cumul", (f.d.2).

În atare ordine de idei, Colegiul judiciar consideră necesar de a menționa că, dispoziția contestată a fost adoptată de către Primarul satului Pohrebeni, r-nul Orhei la data de 12.09.2024, notificarea privind abrogarea dispoziției nr.89p din 12.09.2024 „cu privire la angajare prin cumul", fiind expediată în adresa Primarului satului Pohrebeni la 11.10.2024, care a rămas fără răspuns din partea autorității publice.

Astfel, în circumstanțele în care Primarul satului Pohrebeni nu a întreprins careva acțiuni în vederea soluționării notificării nominalizate, în adresa Oficiului nefiind expediată nici o cerere prin care autoritatea publică locală refuză abrogarea actului, Colegiul judiciar constată că prin prisma prevederilor art.68 alin.(4) al Legii nr.436 din 28.12.2006, termenul limită de sesizare a instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ prin care se solicită anularea dispoziției nr.89p din 12.09.2024 „cu privire la angajare prin cumul", a expirat la 10.12.2024, inclusiv, acțiunea fiind depusă la 10.12.2024.

Prin urmare se constată că acțiunea a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța urmează să se expună asupra fondului cerințelor formulate în acțiune.

Cu referire la fondul cauzei, efectuând controlul judiciar al hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central, din 08 mai 2025, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele importante cazului, iar drept consecință a emis o hotărâre neîntemeiată, bazată pe interpretarea eronată a legii materiale ce guvernează litigiul, din motivele ce succed:

Conform art.109 alin.(1) și (2) din Constituția RM, *administraţia publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilităţii autorităţilor administraţiei publice locale şi ale consultării cetăţenilor în problemele locale de interes deosebit. Autonomia priveşte atât organizarea şi funcţionarea administraţiei publice locale, cât şi gestiunea colectivităţilor pe care le reprezintă*.

Potrivit art.29 alin.(1) lit.c) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, *pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: numeşte, stabileşte atribuţiile şi încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu şefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorităţii administraţiei publice locale respective,*

*personalul primăriei, conduce şi controlează activitatea acestora, contribuie la formarea şi reciclarea profesională*.

În conformitate cu art.17 alin.(2) lit.d) din Legea cu privire la biblioteci nr.160 din 20.07.2017, *autorităţile administraţiei publice locale susţin serviciile de bibliotecă în cadrul unităţii administrative respective prin organizarea concursului de selectare a personalului de conducere a bibliotecii*.

Conform art.23 alin.(4) – (5) din aceeași lege, *(4) în cazul în care biblioteca nu are statut de persoană juridică, angajarea şi eliberarea personalului de bibliotecă, inclusiv a personalului de conducere, se efectuează de fondator sau de conducătorul entităţii în cadrul căreia activează biblioteca. (5) Procedura de organizare şi de desfăşurare a concursului de angajare a personalului din biblioteci, precum şi criteriile minime de selectare a personalului din biblioteci se aprobă de Ministerul Culturii*.

Mai mult, prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.748 din 10.06.2019 a fost aprobat Regulamentul privind angajarea prin concurs a personalului din bibliotecile publice, precum şi criteriile minime de selectare a personalului din biblioteci.

Deci, potrivit pct.6 subct.2) din Regulamentul menționat, *angajarea prin concurs a personalului bibliotecii este publică şi se organizează de către angajator. În funcţie de statutul bibliotecii şi personalul angajat, angajatorul este: 2) în cazul bibliotecilor fără statut de persoană juridică – autoritatea publică, instituţia sau entitatea care a constituit biblioteca şi/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează*. Inițierea concursului de angajare a personalului în biblioteci se realizează prin act administrativ al angajatorului (în continuare – organizator al concursului).

Pct.8. al aceluiași Regulament prevede că, *criteriile minime de selectare a personalului din biblioteci, care se aplică tuturor categoriilor de personal, sunt:*

*1) studii corespunzătoare domeniului de activitate aferent funcției (secundare, profesionale tehnice postsecundare sau universitare). Categoria de calificare constituie un avantaj;*

*2) capacitatea de a aplica, transfera şi combina cunoştinţe şi deprinderi de muncă;*

*3) capacitatea din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției, conform certificatului medical de sănătate eliberat în condițiile legii;*

*4) posedarea cunoștințelor de operare la calculator (Word, Excel, PowerPoint, Internet);*

*5) posedarea limbii de stat*.

Iar, pct.9 din Regulamentul sus-menționat relevă că, *suplimentar la criteriile minime prevăzute la punctul 8, la angajarea personalului cu funcții de conducere se stabilesc următoarele criterii de competență profesională şi managerială:*

*1) studii de specialitate în domeniul biblioteconomiei şi ştiinţelor informării sau studii superioare de licență în alte domenii. Candidatul cu studii superioare de*

*licență în domeniul biblioteconomiei şi ştiinţelor informării, precum şi candidatul cu studii superioare de licență într-un alt domeniu, dar cu studii de recalificare sau de scurtă durată în domeniul biblioteconomiei şi ştiinţelor informării, este în avantaj;*

*2) experiența de muncă în funcții de conducere de cel puțin 2 ani;*

*3) cunoașterea cel puțin a unei limbi străine de circulație internațională, la nivel scris şi vorbit*.

Astfel, potrivit dosarului administrativ se atestă că, la data de 10.09.2024 Burduniuc Maria s-a adresat cu cerere către Primarul sat.Pohrebeni, solicitând angajarea ei în calitate de bibliotecară la biblioteca din sat.Șercani, (f.d.16); la cererea menționată a fost anexată copia diplomei nr.863860, prin care se confirmă că dânsa, în anul 1985, a absolvit școala de medicină din or.Orhei, specialitatea „soră medicală", (f.d.23).

În pofida acestui fapt, la data de 12.09.2024, prin dispoziția Primarului sat.Pohrebeni nr.89p, cererea lui Burduniuc Maria a fost admisă, aceasta fiind angajată prin cumul, în funcția de bibliotecar-principal la Biblioteca sătească Șercani (f.d.17), fapt care s-a soldat cu încheierea contractului individual de muncă (din aceeași dată – 12.09.2024), ultima fiind angajată pe perioadă determinată, începând cu 12.09.2024 și până la numirea învingătorului concursului pentru ocuparea funcției vacante de bibliotecar-principal, (f.d.19).

La rândul său, Colegiul judiciar remarcă faptul că, Primarul comunei Pohrebeni în lipsa unui concurs impus de legislație, a angajat în funcția de bibliotecar-principal personal cu studii medii de specialitate în domeniul medicinei, fapt confirmat prin diploma nr.863860 anexată la dosar.

Ținând cont de actele normative învederate supra raportate la materialele cauzei, Colegiul judiciar reține că, Burduniuc Maria a fost angajată cu derogări de la legislație, or, autoritatea publică în subordinea căreia aceasta activează, nu a inițiat concursul de angajare a personalului, şi anume **bibliotecar principal**, **care este o funcție de conducere**, deși prevederile legii expres indică modalitatea și condițiile de accedere în funcția respectivă.

În corolar instanța de apel decelează că, legislatorul nu admite angajarea personalului în biblioteci fără studii corespunzătoare domeniului de activitate aferent funcției și în lipsa inițierii şi organizării concursului indiferent de perioada pe care urmează să fie numit în funcție personalul bibliotecilor, fie **determinată** sau **nedeterminată**.

Referitor la alegațiile instanței de fond precum că, angajatorul nu avea obligația legală să desfășoare concurs, ori concursul urmează a fi desfășurat doar în condițiile angajării persoanelor pentru perioadă nedeterminată, Colegiul judiciar le va respinge deoarece numirea în funcție a personalului din biblioteci fără inițierea şi desfășurarea concursurilor contravine prevederilor Regulamentului privind angajarea prin concurs a personalului din bibliotecile publice, precum şi criteriilor minime de selectare a

personalului din biblioteci, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii şi Cercetării nr.748/2019.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul judiciar concluzionează că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat și în interpretarea eronată a normelor de drept material care reglementează obiectul acțiunii în contencios administrativ, din care considerente Colegiul civil, concluzionează necesitatea admiterii cererii de apel, casării integrale a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul satului Phrebeni, r-nul Orhei, persoană terță Burduniuc Maria, privind anularea actului administrativ și va dispune anularea dispoziției nr.89p din 12.09.2024 „Cu privire la angajare prin cumul”.

În conformitate cu dispozițiile art.240 alin.1 lit.c) Cod administrativ, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

**D E C I D E:**

Casează integral hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central, din 08 mai 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul com.Pohrebeni, r-nul Orhei, persoana terță Burduniuc Maria, privind anularea actului administrativ, **și se emite o nouă decizie după cum urmează:**

Se anulează dispoziția Primarului com.Pohrebeni, r-nul Orhei nr.89p din 12.09.2024 „Cu privire la angajare prin cumul”.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

**Președintele ședinței,**
**judecător** **Elena Grumeza**

**Judecători:** **Natalia Costaș**

**Svetlana Ghercavii**